

Nr 134

Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av vissa avtal med landstingskommunerna m. fl. om bidrag till psykiatrisk sjukvård; given den 27 september 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

SVEN ASPLING

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna tilläggsavtal för år 1974 till avtalen mellan staten och sjukvårdshuvudmännen om bidrag till driftkostnaderna för den psykiatriska sjukvården. Avtalen skall grundas på en mellan statens förhandlingsnämnd samt företrädare för Landstingsförbundet och Göteborgs, Malmö och Gotlands kommuner träffad överenskommelse. Denna innebär att statens driftbidrag till huvudmännen kommer att utgå med 1 415 milj. kr. för år 1974, vilket innebär en ökning i förhållande till det för år 1973 gällande beloppet med 175 milj. kr.

Utdrag av protokollet över socialärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 27 september 1974.

Närvarande: Statsministern PALME, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, GEIJER, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, FELDT, GUSTAFSSON, ZACHRISSON, HJELM-WALLÉN.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *godkännande av vissa avtal med landstingskommunerna m. fl. om bidrag till psykiatrisk sjukvård* och anför.

Förslag om landstingskommunernas övertagande av statens mentalsjukvård m. m. lades fram för riksdagen år 1963 (prop. 1963: 171, SU 1963: 210, rskr 1963: 403). I prop. 1966: 64 (SU 1966: 94, rskr 1966: 220) angående huvudmannaskapet för mentalsjukvården m. m. redovisades preliminära överenskommelser om landstingens övertagande den 1 januari 1967 av den stalliga mentalsjukvården. Kungl. Maj:t bemyndigades därvid av riksdagen att godkänna avtal med landstingen samt med dåvarande städerna Stockholm, Göteborg och Malmö om huvudmannaskapet för mentalsjukvården m. m. enligt i propositionen närmare angivna grunder. Kungl. Maj:t godkände den 28 oktober 1966 avtal med landstingskommunerna om övertagande av statens mentalsjukvård den 1 januari 1967. Därefter har i prop. 1967: 69 (SU 1967: 106, rskr 1967: 252) redovisats avtal med de nämnda städerna om deras övertagande av hela den psykiatriska sjukvården i städerna, vilka avtal godkänts av Kungl. Maj:t den 24 februari 1967.

Tilläggsavtal till mentalsjukvårdsavtalen träffades med sjukvårdshuvudmännen år 1972. Dessa har redovisats i prop. 1972: 50 (SoU 1972: 17, rskr 1972: 169).

Enligt de förstnämnda avtalen grundades driftbidraget till sjukvårdshuvudmännen på den genomsnittliga vårddagkostnaden år 1966 vid de övertagna sjukhusen samt kostnaden under samma år för utbildning av mentalsjukvårdspersonal. Bidraget utgick för det antal vårdplatser som angavs i avtalen samt var indexreglerat.

Detta driftbidrag ersattes genom 1972 års tilläggsavtal med fasta belopp för vart och ett av åren 1972 och 1973. För år 1972 uppgick beloppet till 1 170 milj. kr. och för år 1973 till 1 240 milj. kr. Storleken av statens bidrag för år 1974 skulle tas upp till förhandlingar mellan parterna sedan 1974 års löner blivit fastställda.

Medelsbehovet för budgetåren 1973/74 samt 1974/75 har beräknats enligt nu gällande bidragsregler.

Statens förhandlingsnämnd har lämnat över protokoll, fört vid förhandlingar den 21 augusti 1974 mellan nämnden samt företrädare för Landstingsförbundet och för Göteborgs, Malmö och Gotlands kommuner om driftbidraget till mentalsjukvården för år 1974. Protokollet jämte bilagor torde få fogas till statsrådsprotokollet som *bilaga*.

Parterna har enats om att ifrågavarande bidrag från staten för år 1974 skall utgå med 1 415 milj. kr., vilket innebär en ökning i förhållande till det för år 1973 gällande beloppet med 175 milj. kr. Beloppet skall fördelas mellan huvudmännen enligt en till protokollet fogad bilaga, såvida inte mellan skilda sjukvårdshuvudmän träffats eller kommer att träffas överenskommelse om annan fördelning på grund av ändring i rikets administrativa indelning och anmälan därom görs till socialstyrelsen. Enligt mentalsjukvårdsavtalen ankommer det på huvudmännen att mellan sig reglera dessa frågor.

Intill dess lagakraftägande avtal mellan staten och sjukvårdshuvudmännen föreligger skall utbetalning av bidraget ske à conto.

För egen del har jag inte något att erinra mot den träffade överenskommelsen om driftbidraget till mentalsjukvården. Jag förordar därför att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att godkänna dels den nämnda överenskommelsen, dels de tilläggsavtal till 1966 års avtal om mentalsjukvården, som i enlighet med överenskommelsen träffas med berörda sjukvårdshuvudmän.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 6 september 1974 medgivit socialstyrelsen att i avvaktan på att tilläggsavtalen godkänns à conto betala ut driftbidrag till huvudmännen enligt överenskommelsen.

Under åberopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna

1. överenskommelse mellan statens förhandlingsnämnd samt företrädare för Landstingsförbundet och för Göteborgs, Malmö och Gotlands kommuner om driftbidraget till mentalsjukvården för år 1974,
2. tilläggsavtal till 1966 års mentalsjukvårdsavtal, som enligt nämnda överenskommelse träffas mellan staten och berörda sjukvårdshuvudmän.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga

Protokoll, fört vid förhandlingar den 21 augusti 1974 mellan statens förhandlingsnämnd samt företrädare för Landstingsförbundet och för Göteborgs, Malmö och Gotlands kommuner om driftbidraget till mentalsjukvården för år 1974.

Närvarande: *Statens förhandlingsnämnd*
Överdirektören Rydback
Expeditionschefen Söderqvist
Kanslirådet af Sandeberg
Departementsrådet Englund
Avdelningsdirektören Sjöström
Byråchefen Tengwall

*Landstingsförbundet samt Göteborgs,
Malmö och Gotlands kommuner*

Landstingsmannen Lekberg
Kommunalrådet Hedlund
Avdelningschefen Slunge
Förste sekreteraren Skalin
Sekreteraren Berleen

Vid förhandlingar denna dag om driftbidraget för mentalsjukvården för år 1974 enas parterna om följande.

1. Staten skall till sjukvårdshuvudmännen utgiva ersättning för mentalsjukvårdens driftkostnader med 1 415 000 000 kronor för år 1974. Nämda bidrag skall fördelas mellan sjukvårdshuvudmännen enligt den till detta protokoll fogade bilagan A, såvida icke mellan skilda sjukvårdshuvudmän träffats eller kommer att träffas överenskommelse om annan fördelning på grund av ändring i rikets administrativa indelning och anmälan därom kommer att göras till socialstyrelsen. I enlighet med mentalsjukvårdsavtalen ankommer det på huvudmännen att samsamman reglera dessa frågor.

2. Mellan statens förhandlingsnämnd och envar sjukvårdshuvudman skall träffas tilläggsavtal till respektive mentalsjukvårdsavtal i huvudsaklig överensstämmelse med det avtalsformulär som framgår av den till detta protokoll fogade bilagan B.

3. Varje sjukvårdshuvudman tillkommande bidrag skall erläggas med en tolfedel senast den 25 i varje månad. Reglering av till betalning förfallen ersättning skall ske snarast möjligt, varvid belopp som betalats ut med stöd av hittills gällande regler skall avräknas.

4. Intill dess lagakraftgående avtal mellan staten och sjukvårdshuvudmännen föreligger skall utbetalning av bidrag enligt punkt 3 ske a conto.

Protokollsanteckning

Parterna har förutsatt, att den första a contoutbetalningen skall ske i september månad 1974 omfattande då till betalning förfallen ersättning.

5. Punkterna 1—3 ovan gäller under förutsättning att de godkännes av Kungl. Maj:t samt av vederbörande landstingskommun och kommun genom beslut, som vinner laga kraft. Punkt 4 gäller under förutsättning att den godkännes av Kungl. Maj:t.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm som ovan

Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydbeck

Jan Tengwall

För Landstingsförbundet samt Göteborgs, Malmö och Gotlands kommuner

Olov Lekberg

Douglas Skalin

Bilaga A

Fördelning av driftbidraget år 1974

Det i förhandlingsprotokollet den 21 augusti 1974 under punkten I angivna beloppet skall fördelas mellan huvudmännen enligt kolumn 4 nedan.

Sjukvårdshuvudman	Vårdplatser cml socialstyrelsen ¹	Procentuell andel av driftbidraget ²	Driftbidrag
1	2	3	4
AB läns landsting	5 747	18,4124	260 535 460
C	726	2,3259	32 911 485
D	819	2,6240	37 129 600
E	1 299	4,1617	58 888 055
F	1 165	3,7325	52 814 875
G	918	2,9411	41 616 565
H	1 029	3,2966	46 646 890
K	862	2,7617	39 078 055
L	927	2,9699	42 024 085
M	1 612	5,1645	73 077 675
N	607	1,9447	27 517 505
O	1 007	3,2263	45 652 145
P	1 454	4,6583	65 914 945
R	897	2,8738	40 664 270
S	1 192	3,8189	54 037 435
T	1 008	3,2302	45 707 330
U	780	2,4982	35 349 530
W	1 376	4,4085	62 380 275
X	1 042	3,3383	47 236 945
Y	1 185	3,7965	53 720 475
Z	623	1,9960	28 243 400
AC	893	2,8610	40 483 150
BD	955	3,5687	50 497 105
Gotlands kommun	272	0,8714	12 330 310
Göteborg	1 683	5,3920	76 296 800
Malmö	976	3,1269	44 245 635
Summa	31 054	100,0000	1 415 000 000

¹ Avser driftbidragsberättigade vårdplatser. Hänsyn har tagits till de av indelningsändringar föranledda jämkningar som berörda huvudmän gemensamt har anmält till socialstyrelsen t o m 1974-08-21.

² Procenttalet är uträknat på grundval av det i kolumn 2 angivna vårdplatsantalet med den jämkning som föranledes av den för Norrbottens läns landsting gällande specialregeln.

Bilaga B

*1974 års tilläggsavtal till 1966 års avtal om
mentalsjukvården inom läns
landstingsområde
1974-00-00*

Mellan statens förhandlingsnämnd och delegerade för .....
läns landstingskommun har — under förbehåll av godkännande av
Kungl. Maj:t och av landstingskommunen — träffats följande tilläggs-
avtal.

1974 års tilläggsavtal

till avtalet den 00.00.1966 angående ..... läns landstingskom-
muns övertagande av statens mentalsjukvård inom landstingsområdet
m. m., nedan kallat huvudavtalet.

Ad 18 § huvudavtalet

18.2 Till denna paragraf skall fogas ett nytt stycke av följande lydelse.
Såsom ersättning för mentalsjukvårdens driftkostnader erlagger staten
till landstinget 000 kronor för år 1974.

Ad 23 § huvudavtalet

23.2 Till denna paragraf skall fogas ett nytt stycke av följande lydelse.
Reglering av ersättning för år 1974 skall ske snarast möjligt, varvid
belopp som utbetalats med stöd av hittills gällande regler skall avräknas.

Detta avtal äger tillämpning från och med den 1 januari 1974.

Detta tilläggsavtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit
var sitt.

Stockholm och ..... den 1974

Statens förhandlingsnämnd

För ..... läns landstings-
kommun

